ISSN: 2008-8000

Analysis of Student Needs: Examining Priorities in the Cultural Vice-Chancellery Programs at the University of Guilan[1]

Article Type: Research

Reza Alizadeh *

Mehdi Mazloom Khodashahri

Corresponding Author:
Assistant Professor, Guilan Research Institute, University of Guilan, Rasht, Iran
Email: rezaalizadeh@guilan.ac.ir.

Sociology graduate, University of guilan Rasht, Iran. E-mail: mmazloom73@gmail.com.

Abstract

Objective: Needs assessment is often conducted to allocate or redistribute resources, design programs, policies, and services. It can also be considered a form of program evaluation. needs assessment in universities is not merely about identifying the cultural demands and desires of students but also about understanding the shifts in the attitudes of the target community compared to the past. In other words, it provides a realistic picture of the cultural identity and needs of the student community. This study aimed to conduct needs assessment and prioritize the needs of students at the University of Guilan. The article is framed using Parsons' cultural approach.

Method: This research is quantitative in nature. Data were collected from a sample of 384 students using cluster random sampling and a questionnaire.

Results: According to the findings, the primary need of students is for skill-based programs, followed by sports, artistic, recreational, social, and religious programs, respectively. The level of need for educational, sports, artistic, recreational, and religious programs varies significantly across different faculties. The need for artistic programs varies significantly across different academic levels, with undergraduate students showing a higher need compared to other levels. The need for sports, artistic, and recreational programs differs significantly between male and female students, with male students showing a greater need for sports programs and female students showing a greater need for artistic and recreational programs. The need for religious programs varies significantly based on living arrangements, with students living with their families showing a greater need compared to those living in dormitories or student housing in the city.

Conclusion: The results of needs assessment reveal the extent to which culturally ritualistic programs diverge from the desires and demands of students. When students are supported in defining their needs through a needs assessment process, it can empower them and, in turn, help universities preserve and develop culture. University cultural programs should align with the academic human ideal and foster a culture of dialogue, tolerance, and critique. Prescriptive cultural programs that do not emerge from the core demands of students are not well-received. Universities must have the necessary autonomy to implement cultural programs, enabling them to design group, dialogue-based, and debate-oriented programs tailored to the specific requirements of each province.

Keywords: Needs assessment, Students, priority, University of Guilan

[1]. The present article is derived from a research project titled "Cultural Needs Assessment of the University of Guilan," conducted in the year 1403 (2024) under the sponsorship of the Deputy of Cultural Vice-Chancellery at the University of Guilan.

[Downloaded from ihej.ir on 2026-11-27]

[DOR: 20.1001.1.20088000.1403.16.3.3.2]

تحلیل نیازهای دانشجویی: بررسی اولویت‌ها در برنامه‌های معاونت فرهنگی دانشگاه گیلان[1]

نوع مقاله: پژوهشی

رضا علیزاده *

نویسنده مسئول: استادیار، پژوهشکده گیلان شناسی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.
رایانامه: rezaalizadeh@guilan.ac.ir

مهدی مظلوم خداشهری

دانش‌آموخته کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.
رایانامه: mmazloom73@gmail.com

چکیده

هدف: نیازسنجی اغلب به منظور تخصیص یا توزیع مجدد منابع، طراحی برنامه‌ها، سیاست‌ها و خدمات انجام می‌شود. نیازسنجی را می‌توان به عنوان شکلی از ارزیابی برنامه نیز در نظر گرفت. تحلیل نیازها در دانشگاه‌ها فقط شناسایی خواسته‌ها و مطالبات دانشجویان نیست بلکه تغییرات نگرشی جامعه هدف را نسبت به گذشته مشخص می‌کند. پژوهش حاضر با هدف تحلیل نیازهای دانشجویی و بررسی اولویت‌ها در برنامه‌های معاونت فرهنگی دانشگاه گیلان انجام پذیرفت. این مقاله با استفاده از رویکرد نظری پارسونز تدوین شده است.

روش: این پژوهش از لحاظ روش، در زمره پژوهش‌های کمی قرار دارد و داده‌های پژوهش با حجم نمونه ۳۸٤ دانشجو با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی و به وسیله پرسشنامه جمع‌آوری‌شده است.

یافته‌ها: طبق یافته‌های پژوهش، اولویت اول دانشجویان نیاز به برنامه‌های مهارتی است و نیاز به برنامه‌های ورزشی، هنری، تفریحی، اجتماعی و مذهبی به ترتیب در اولویت‌های بعدی قرار دارند. میزان نیاز به برنامه‌های مهارتی، ورزشی، هنری، تفریحی و مذهبی در دانشکده‌های مختلف تفاوت معنادار دارد. میزان نیاز به برنامه‌های هنری در مقاطع تحصیلی مختلف تفاوت معنادار دارد و این نیاز در دانشجویان مقطع تحصیلی کارشناسی بیشتر از سایر مقاطع است. میزان نیاز به برنامه‌های ورزشی، هنری و تفریحی در دانشجویان دختر و پسر تفاوت معنادار دارد، نیاز به برنامه‌های ورزشی در دانشجویان پسر بیشتر از دانشجویان دختر است و نیاز به برنامه‌های هنری و تفریحی در دانشجویان دختر بیشتر از دانشجویان پسر است. میزان نیاز به برنامه‌های مذهبی با توجه به نوع سکونت تفاوت معنادار دارد، این نیاز در دانشجویانی که با خانواده خود زندگی می‌کنند بیشتر از دانشجویان ساکن خوابگاه و در دانشجویانی است که در خانه‌های دانشجویی در شهر زندگی می‌کنند.

نتیجه‌گیری: اولویت‌دار بودن برنامه‌های مهارتی برای دانشجویان، نشان می‌دهد فرهنگ دانشگاهی بر یادگیری و توسعه مهارت‌های علمی تأکید دارد. این موضوع با نقش فرهنگ در شکل‌دهی به امیال و نیازهای فردی مطابقت دارد. برنامه‌های ورزشی، هنری و تفریحی نیز در اولویت‌های بعدی قرار دارند که نشان‌دهنده تنوع فرهنگی و نیاز به تعادل بین فعالیت‌های علمی و غیرعلمی در محیط دانشگاه است. تفاوت‌های جنسیتی، دانشکده‌ای و مقطعی نیز نشان‌دهنده نقش فرهنگ در شکل‌دهی به نیازهای دانشجویان در چارچوب نقش‌های اجتماعی و خرده‌فرهنگ‌های مختلف است. این موضوع نیز با نظریه پارسونز همخوانی دارد که فرهنگ نه تنها بر نیازهای فردی تأثیر می‌گذارد، بلکه از طریق نقش‌های اجتماعی نیز نهادینه می‌شود. برنامه‌های دانشگاه باید متناسب با نیازهای دانشجویان و با در نظر گرفتن تفاوت‌های جنسیتی، دانشکده‌ای و مقطعی طراحی شوند تا بتوانند به بهترین شکل به نیازهای دانشجویان پاسخ دهند.

واژه‌های کلیدی: نیازسنجی، دانشجویان، اولویت، دانشگاه گیلان.

۱. مقاله حاضر برگرفته از طرح پژوهشی با عنوان «نیازسنجی فرهنگی دانشگاه گیلان» در سال ۱۴۰۳ با کارفرمایی معاونت فرهنگی دانشگاه گیلان انجام شده است.

[Downloaded from ihej.ir on 2026-11-27]

[DOR: 20.1001.1.20088000.1403.16.3.3.2]

مقدمه و بیان مسئله

نیازسنجی فرآیندی سیستماتیک است که اطلاعاتی در مورد نیازها یا اولویت‌ها در یک مجموعه یا یک گروه ارائه می‌کند و تعیین می‌کند که کدام موضوعات باید برای اقدام در اولویت قرار گیرند و بر این اساس، نیازسنجی برای شناسایی نیازهای مهم، مبنای مناسبی برای تعیین اهداف است و جزء جدایی‌ناپذیر برنامه‌ریزی راهبردی محسوب می‌شود. برای دست یافتن به این مهم، شناسایی و تشخیص نیازهای مختلف امری انکار ناپذیر است. نیازسنجی یک مؤلفه مهم در رویکرد مبتنی بر شواهد است زیرا درک نیازهای جامعه را مبتنی بر یک برنامه، خط مشی یا خدمات فراهم می‌کند (هاوتین و اسمیت[1]، ۲۰۰۷). ارزیابی نیاز به این معنی است که بین شرایط فعلی "آنچه است" و شرایط ایده آل "آنچه باید باشد" شکاف یا اختلاف وجود دارد و این شکاف- تفاوت بین شرایط فعلی و شرایط ایده آل- "نیاز" است (اوون[2]، ۲۰۰۶). نیازسنجی سیستماتیک تضمین می‌کند که برنامه‌ها، خط‌مشی‌ها و خدمات منسجم، عادلانه بین اعضای جامعه هدف تقسیم شده است و واقعا به نیازها پاسخ داده شده است. یکی از نهادهایی که علاوه بر کارکرد ذاتی خود دارای وظایف دیگری نیز در مواجهه با جامعه هدف بوده دانشگاه است. دانشگاه‌های مدرن امروزی چهار ماموریت برای خود تعریف می‌کنند، آموزش، پژوهش، نوآوری و فرهنگ (آندره[3]، ۲۰۲۱). تعیین اولویت‌های فرهنگی برای دانشگاه همیشه مساله مورد مناقشه مدیران و گروه‌های ذینفع موجود در دانشگاه بوده است. دانشگاه به‌عنوان مکانی متکثر و چند فرهنگی الگوی بسیار مهمی در بین نهادهای مختلف جامعه است. دانشجویان باید غیر از علم‌آموزی از حیث فرهنگی برای جامعه دارای اهمیت باشند، بنابراین برنامه‌ریزی‌های متوازن، عادلانه و مورد نیاز از اولویت‌های دانشگاه است. از این‌رو اهمیت مسائل فرهنگی به عنوان زیرساخت اصلی پیشرفت و ارتقای جوامع بشری بر کسی پوشیده نیست در این میان دانشگاه‌ها به عنوان یکی از اصلی‌ترین متولیان فرهنگی اجتماع نقش مهمی را بر دوش دارند (گیدنز[4]، ۱۳۹۳: ٤٨). بررسی داده‌ها نشان می‌دهد که دانشجویان به برنامه‌های در راستای نیازهای‌شان علاقمندی بیشتری نشان می‌دهند (متوسلی و همکارانش،۱٤۰۱؛ باقر پوری ناجی و هاشمی خواه، ۱۳۹۹؛ برقی و قصاب زاده،۱۳۹۹). حفظ و توسعه فرهنگی بخشی از کارکردهای دانشگاه است و ارزیابی نیازهای فرهنگی دانشگاه زمانی بهترین عملکرد را خواهند داشت که توسط مدیران و سیاست‌گذاران حمایت و پشتیبانی شود. برخی استدلال می‌کنند که دانشگاه باید و می‌تواند یک نهاد فرهنگی باشد که در عصر دیجیتال از اهمیت فرهنگی بالایی برخوردار است و رهبری فرهنگی را در جامعه اعمال می‌کند (بارنت و همکاران[5]، ۲۰۲۲)؛ بنابراین موفقیت در برقراری یک ارتباط مؤثر و ساختارمند با دانشجویان، به شناسایی نیازهای مختلف آنان بستگی دارد. مهم‌ترین عاملی که سبب می‌شود نیازسنجی فرهنگی دانشگاه‌ها جلوه خاصی پیدا کند وظایف عمده آن در قبال جامعه است؛ زیرا برای سیستم‌های آموزشی از دیدگاه اجتماعی انتقال فرهنگی یک امر مؤکد است. از سویی، براساس

1. Hawtin& Smith
2. Owen
3. Andre
4. Giddenz
5. Barnett et al.

[Downloaded from ihej.ir on 2026-11-27]

[DOR: 20.1001.1.20088000.1403.16.3.3.2]

شرایط فرهنگی کشور، دانشجویان به‌ویژه نسل جوان، آماده پذیرش و ارتقای فرهنگ متناسب با ارزش‌ها و ایده آل‌های جامعه هستند (صالحی امیری و عظیمی، ۱۳۸۷: ۱۱). هر دانشجویی برای کار در حوزهٔ فرهنگی انگیزهٔ خاصی دارد و شناسایی این انگیزه‌ها باید اساس برنامه‌ریزی فرهنگی باشد تا برنامهٔ موردعلاقهٔ آنان تدوین و اجرا گردد و به عنوان عوامل انگیزشی، موجب تکاپو و پویایی در دانشگاه شود وگرنه مسیر نیازها، تغییر و رضایت مندی کاهش می‌یابد (حسین زاده، ۱۳۸۷: ١٤). بدون تردید هیچ نظامی نه توانسته و نه می‌تواند همه نیازهای فرد و جامعه را با زیر مجموعه گسترده آن مرتفع کند به همین دلیل اولویت‌بندی نیازها ضرورت می‌یابد (عصاره و همکاران، ۱۳۹۰: ۹) بر اساس ضرورت ذکرشده، در مقاله حاضر علاوه بر تحلیل نیازهای دانشجویان، بررسی اولویت‌ها در برنامه‌های معاونت فرهنگی دانشگاه گیلان نیز انجام شده است. در واقع سوال اصلی پژوهش حاضر این است که کدام یک از برنامه‌های معاونت فرهنگی برای دانشجویان دارای اهمیت و کدام یک نیز برایشان کم اهمیت است. دانشگاه گیلان در حال حاضر با ١٤ دانشکده و یک واحد پردیس و دو پژوهشکده با بیش از ٦٠٠ عضو هیئت علمی، حدود ۵۰۰ کارمند و بالغ بر ۱۸ هزار دانشجو و به عنوان بزرگ‌ترین مرکز آموزش عالی در منطقه شمال کشور مشغول به فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی است و پژوهش حاضر برای تحلیل نیازهای دانشجویان در مقاطع مختلف انجام شده است.

مبانی نظری

نیاز خواست شدیدی است که عدم برآورده شدن آن موجبات نقصان در یکی از جنبه‌های حیات فردی را موجب می‌شود؛ مانند نیازهای فیزیولوژیکی، اقتصادی، روانی، جسمانی و فرهنگی (گاف[1]، ١٩٩٤: ٢٦). نیازها نسبی هستند و آنچه ضروری است به نقطه نظر فرد بستگی دارد (رویس و بادگر[2]، ۲۰۱۵). بیرو نیاز را در سه بخش تعریف می‌کند: ۱- نوعی احساس فقدان یا حرمان ۲- واژه‌ای که بیانگر حالت موجودی است که از خارج و در برابر آنچه در جریان تحقق اهدافش کم دارد با او نگریسته می‌شود ۳- با این واژه می‌توان چیزی را مطرح نمود که یک موجود برای زندگی بدان نیازمند است نظیر اکسیژن (بیرو، ۱۳۸۰: ٤٢٢). ارزیابی نیازها می‌تواند کار پیشگیری و مداخله زودهنگام را از طریق خدمات، سیاست‌ها و برنامه‌هایی که کمتر واکنش‌پذیر هستند، تسهیل کند (باوم[3]، ۲۰۰۸). نیازسنجی می‌تواند کوچک یا بزرگ باشد، دامنه و روش‌های نیازسنجی به هدف و منابع موجود بستگی دارد. ایجاد یک برنامه و داشتن معیارهای روشن برای ارزیابی نیازها قبل از جمع‌آوری داده‌ها مهم است. در عمل ممکن است نیازسنجی همیشه یک فرآیند ساختاریافته و خطی نباشد و فرآیندی احتمالاً تکراری‌تر و انعطاف‌پذیرتر باشد تا پیچیدگی‌های کار روی موضوع را منعکس کند (رویس و بادگر، ۲۰۱۵). فرآیند نیازسنجی می‌تواند روابطی را بین ذینفعان ایجاد کند و از یک اقدام حمایت کند. نیازسنجی تضمین می‌کند که خدمات و برنامه‌ها بر اساس اطلاعات دقیق و منظم جمع‌آوری شده است (اسلیزر و همکاران[4]، ٢٠١٤). از نظر تئوری خودمختاری، انسان‌ها با انگیزه دارای سه نیاز ذاتی، روانی: نیاز به استقلال، شایستگی و ارتباط هستند که این نیازها نقش

[1]. Gough
[2]. Royse & Badger
[3]. Baum
[4]. Sleezer et al.

[Downloaded from ihej.ir on 2026-11-27]
[DOR: 20.1001.1.20088000.1403.16.3.3.2]

اساسی در هدایت رفتار انسان و حفاظت یا افزایش سلامت آنان دارد (ساپماز و همکارانش[1]، ۲۰۱۲: ۷)؛ اما بر اساس نظریه خود تعیین گری، بافت اجتماعی بر میزان برآورده شدن نیاز به خودمختاری شایستگی و ارتباط تاثیر می‌گذارد. ارضای این نیازها نقش مهمی در سلامت شخصی در بافت‌های عمومی و اماکن خاص از جمله اماکن تفریحی، مدرسه، محیط کار و ارتباطات بین فردی ایفا می‌کند (میلیواسکی و کوستنر[2]، ۲۰۱۱: ۵).

در تحلیل جامعه‌شناختی ساختارها و شرایط اجتماعی موجد نیازها می‌باشند. پارسونز، در رابطه با نیازها به دو مفهوم کشش و تمایلات نیازی یا آمادگی‌های نیاز اشاره می‌کند. او تمایلات نیازی را اکتسابی نه موروثی و نه غریزی می‌داند و آن را از کشش‌ها متمایز می‌کند. در نظریه سیستم ها، ساختار جامعه و نقش فرهنگ در حفظ این ساختار و روابط درونی الگومند فی‌مابین مؤلفه‌های گوناگون نظام اجتماعی در کانون توجه قرار دارد. از نظر پارسونز اهمیت نظام فرهنگی بیش از سایر اجزاست. نظام فرهنگی با شکل دادن به امیال مبتنی بر نیاز به قلمرو فردی تجاوز می‌کند و علاوه بر آن از طریق نقش‌ها در نظام اجتماعی نیز نهادینه می‌شود (اسمیت، ۱۳۸۷: ۵۰-۵۳). پارسونز تلاش می‌کند تا با تئوریزه کردن فرهنگ به‌مانند یک حوزه مستقل، نهادهای فرهنگی و اجتماعی را از یکدیگر تفکیک کند و اعتقاد دارد که سیستم ارزشی مشترک پیش فرض‌های لازم برای انسجام اجتماعی لازم را فراهم می‌کند. فرهنگ به عنوان یک سیستم نمادین معنادار، هم رفتار انسان و هم پیامدهای آن را شکل می‌دهد (صالحی امیری،۱۰۷:۱۳۸٦). هنوز عده‌ای از مردم شناسان و جامعه شناسان هستند که حتی این تمایز را ضروری نمی‌دانند به این دلیل که همه پدیده‌های رفتاری انسان، هم جنبه اجتماعی و هم جنبه فرهنگی دارند؛ اما حتی در جایی که آن‌ها تمایز را تشخیص می‌دهند که اکنون می‌توان گفت که امری عادی است، تمایل دارند که اولویت تعیین‌کننده را برای مجموعه پدیده‌هایی که بیشتر به آن‌ها علاقه‌مند هستند، در نظر بگیرند. جامعه‌شناسان تمایل دارند همه نظام‌های فرهنگی را نوعی رشد یا توسعه خودبه‌خود، برگرفته از نظام‌های اجتماعی ببینند. انسان شناسان بیشتر به کل‌نگری می‌پردازند، بنابراین اغلب با سیستم‌های کل فرهنگ شروع می‌کنند و سپس ساختار اجتماعی را صرفاً به عنوان بخشی از فرهنگ در نظر می‌گیرند (پارسونز و کروبر[3]، ۱۹۵۸). در نظریه کنش، پارسونز برای تحلیل تعادل سیستم‌های اجتماعی معتقد است کنشگران می‌توانند اعمال خود را تنها از طریق بیرونی کردن حالات ذهنی خود (مثلاً انگیزه آن‌ها برای عمل به روشی خاص یا احساسات و تمایلات خود) با کمک به نمادها تنظیم نمایند. نمادها هم آنچه را که کنشگران دیگر ممکن است در یک موقعیت کنش معین انتظار داشته باشند بیان می‌کنند و هم ارتباط برقرار و آن‌ها را تشویق یا تحریک می‌کنند تا نگرش‌های خود را در یک موقعیت بیان کنند (پارسونز و کروبر، ۳٦:۱۹۵۸). بخشی از سنت فرهنگی که با تشکیل نظام‌های عمل مرتبط است، الگوی ارزشی است. اینها از طریق درونی سازی به انگیزه‌های شخصی یا تمایلات شخصیت‌ساز برای عمل پردازش می‌شوند. سپس سیستم‌های کنش کانال‌های مکملی هستند که از طریق آن‌ها ارزش‌های فرهنگی به اقدامات

[1]. Sapmaz et al.
[2]. Milyavskaya & Koestner
[3]. Parsons & Kroeber

[Downloaded from ihej.ir on 2026-11-27]
[DOR: 20.1001.1.2008800.1403.16.3.3.2]

انگیزشی تبدیل می‌شوند (پارسونز و کروبر، ۱۹۵۸:۵٤). با این حال، پارسونز همیشه بر امکان صحبت از نظام فرهنگی به عنوان جنبه خاصی از کنش که حول نمادها، ایده‌ها، باورها و دیگر «الگوهای پایدار معنا» سازماندهی شده است، اصرار داشت (باکر[1]،۱۹۹۷:۳۷)؛ بنابراین از نظر پارسونز فرهنگ اهداف غایی و نهایی را تعیین می‌کند و ثبات را به سیستم برمی‌گرداند. در مقاله حاضر با توجه به رویکردهای موجود در دانشگاه‌های کشور از نظریه پارسونز درباره نقش فرهنگ و تاثیر آن بر سایر اجزا جهت تحلیل داده ها استفاده شده است.

پیشینه تجربی

جدول ۱. پیشینه تجربی پژوهش

محقق/ محققان	سال انجام پژوهش	روش	یافته‌ها
طاهری و همکاران	۱٤۰۲	کمی (پیمایش)	-های ورزشی، مهارت‌نیازهای فرهنگی دانشجویان به ترتیب اولویت عبارتند از: توسعه فعالیت های اجتماعی، امور معنوی، های هنری، نیاز مرتبط با آداب و سنن اجتماعی، توسعه مهارت نیاز مرتبط با تفکر سیاسی و امور دینی و مذهبی. همچنین نیاز به امور دینی و مذهبی و نیازهای مرتبط با امور معنوی در دانشجویان دختر بیشتر از پسر است، در حالی-که پسرها نیاز مرتبط با آداب و سنن احتماعی، توسعه مهارت‌های اجتماعی، توسعه تفکر سیاسی، توسعه مهارت‌های هنری و توسعه فعالیت‌های ورزشی را مهم‌تر اعلام نمودند.
بکری زاده و همکاران	۱٤۰۱	کمی (پیمایش)	در بین پسران و دختران، نیازهای ادبی- هنری و نیازهای تفریحی- ورزشی، تفاوت معناداری دارد، اما میزان نیازهای دینی- مذهبی و نیازهای سیاسی- اجتماعی در بین پسران و دختران، تفاوت معناداری ندارد. جنسیت به ترتیب به میزان ۷/۹ درصد و ٤/٦ درصد واریانس نیازهای ادبی- هنری و نیازهای تفریحی - ورزشی را تبیین می‌کند.
حسین زاده و همکاران	۱٤۰۱	کمی (پیمایش)	اولویت‌بندی نیازها از نظر دانشجویان به ترتیب عبارتند از: نیاز ورزشی، نیاز اجتماعی، نیاز هنری، نیاز سیاسی، نیاز مذهبی، نیاز ملی و اولویت‌بندی نیازها از نظر اساتید و کارمندان به ترتیب عبارتند از: نیاز ورزشی، اجتماعی، هنری، ملی، سیاسی و مذهبی. با توجه به اینکه نیاز ورزشی در دانشجویان، اساتید و کارمندان اولویت اول است؛ بنابراین باید در سیاست‌گذاری‌های حوزه فرهنگی دانشگاه به اهمیت نیازهای ورزشی و نحوه پاسخگویی به این نیازها توجه ویژه‌ای شود.
برقی و قصاب زاده	۱۳۹۹	کمی (پیمایش)	نیازهای مذهبی، ملی، اجتماعی، سیاسی، هنری، ورزشی، هنری-آموزشی، علمی- آموزشی، نیازهای معطوف به آزادی قلم و بیان و نیازهای معطوف به جلب توجه و احترام، جزء اولویت‌های اساسی نیازهای فرهنگی دانشگاهیان است.
عرب نژاد	۱۳۹۵	کمی (پیمایش)	نیازهای اولویت‌دار دانشجویان، مشارکت دانشجویان در برنامه‌ریزی آموزشی، اطلاع‌رسانی مناسب از یافته‌های علمی و پژوهشی دانشجویان در خارج از دانشگاه و برگزاری اردوهای علمی و تفریحی است. بین نیازهای پژوهشی و آموزشی دانشجویان دختر و پسر تفاوت معنی‌داری وجود دارد. نیازهای پژوهشی و آموزشی دانشجویان دختر بیشتر از دانشجویان پسر است.
نیازی و گنجی	۱۳۹۲	کمی (پیمایش)	میانگین نیازهای فرهنگی- اجتماعی، علمی- آموزشی و دینی زنان بیش تر از مردان است. میانگین نیازهای فرهنگی- اجتماعی و هنری- تفریحی افراد ساکن در روستا بیش تر از

[1]. Baecker

[Downloaded from ihej.ir on 2026-11-27]

[DOR: 20.1001.1.20088000.1403.16.3.3.2]

			ساکنان شهر است. تحصیلات با نیازهای فرهنگی- اجتماعی و هم‌چنین نیازهای علمی، آموزشی دارای رابطه‌ای معکوس است. با افزایش سن فقط نیازهای هنری- تفریحی افزایش می‌یابد و میان سن و سایر نیازها رابطه وجود ندارد.
هاشم زهی و همکارانش	۱۳۹۰	کمی (پیمایش)	دانشجویان دانشگاه تهران شرق در مقایسه با دانشگاه شهید بهشتی ارزیابی مثبت‌تری از میزان تطابق برنامه‌های فرهنگی دانشگاه با نیازهای خود دارند. هرچه میزان گرایش دانشجویان به فرهنگ غرب بیشتر باشد میزان گرایش آنان به برنامه‌های فرهنگی دانشگاه کمتر می‌شود. گرایش دانشجویان به برنامه‌های فرهنگی در دو دانشگاه و میانگین ارزیابی دانشجویان از میزان برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های فرهنگی دردو دانشگاه یکسان است.
ویانگینیگ و سونگخلا[1]	۲۰۲۰	کمی (پیمایش)	توسعه یک مدل آموزشی از رسانه‌های انتقادی در جهان های مجازی چند فرهنگی همراه با افزایش آگاهی فرهنگی در بین دانشجویان مقطع کارشناسی در تایلند یک نیاز است.
اسمیت و بحر[2]	۲۰۱۳	کمی (پیمایش)	نیازسنجی به طراحی و اجرای موفقیت‌آمیز جلسه توسعه حرفه‌ای کمک می‌کند و به طور قابل توجهی افزایش آگاهی، دانش و مهارت‌های مرتبط با شایستگی فرهنگی را نشان می‌دهد. به دلیل تنوع فرهنگی فزاینده دانش‌آموزان آمریکایی، برای متخصصان مدرسه ضروری است که در فعالیت‌های فرهنگی شرکت کنند.
کریسان و همکاران[3]	۲۰۱۵	کمی (پیمایش)	نمونه‌های پژوهش در مورد فرصت‌های شغلی اطلاعات ضعیفی دارند. ازآنجایی‌که آینده با دانش و توانایی‌های شان مرتبط نیست، برنامه شغلی منسجمی ندارند و در فرآیند تصمیم‌گیری شغلی با موانع عمده‌ای مواجه اند.
ادوارد و ران[4]	۲۰۰۹	کمی (پیمایش)	بالاترین نیاز دانشجویان، توجه به مهارت‌های مطالعاتی و ارتباطی و همچنین کارهای گروهی است. پایین ترین نیاز آن‌ها نیز ارتباط مطلوب با اساتید است و توجه به کارهای ادبی و ملی در مراحل بعدی قرار دارد.
بارتام[5]	۲۰۰۷	کمی (پیمایش)	بخش عمده‌ای از دانشجویان نیازهای اجتماعی را عمده نیازهای خود دانسته اند، آنان همچنین قابلیت حضور و تعامل اجتماعی در شبکه‌های اجتماعی را عمده ترین نیاز خود دانسته اند.
لی وو[6]	۲۰۰٤	کمی (پیمایش)	دانشجویان دختر در تطبیق با شرایط جدید، بهتر می‌توانند خود را تطبیق دهند و عمده نیاز دانشجویان در هر دو جنس، توجه و ارزش گذاشتن به فرهنگ آنان است.

مرور پژوهش‌های تجربی انجام شده بیانگر این واقعیت است که توجه به نیازهای دانشجویان بسیار مهم و حائز اهمیت است. محققین از دیدگاه‌های گوناگون و با شاخص‌های مختلف به این مساله مهم پرداخته‌اند. در پژوهش‌های پیشین تحلیل نیازها و اولویت‌بندی آن‌ها در میان دانشجویان تحت عناوین پژوهشی مختلف انجام شده است که این موارد در جدول شماره ۱ به تفکیک، همراه با نتایج، ارائه شده است. عمده پژوهش‌های انجام شده با رویکرد کمی و با روش پیمایش انجام شده است. نتایج پژوهش‌های پیشین نشان داد تفاوت معنی‌داری بین نیازها و

[1]. Wiangying & Songkhla
[2]. Smith & Bahr
[3]. Crişan & Pavelea & Ghimbulut
[4].Edwards & Ran
[5]. Bartram
[6].Lee, W

[Downloaded from ihej.ir on 2026-11-27]
[DOR: 20.1001.1.20088000.1403.16.3.3.2]

اولویت‌بندی آن‌ها با توجه به متغیرهای گوناگون وجود دارد. بارتام در پژوهش خود معتقد است بخش عمده‌ای از دانشجویان، نیازهای اجتماعی را عمده نیاز خود می‌دانند. همچنین طبق یافته‌های پژوهش طاهری و همکاران، نیاز به امور دینی و مذهبی و نیازهای مرتبط با امور معنوی در دانشجویان دختر بیشتر از دانشجویان پسر است، در حالی که پسرها نیاز مرتبط با آداب و سنن احتماعی، توسعه مهارت‌های اجتماعی، توسعه تفکر سیاسی، توسعه مهارت‌های هنری و توسعه فعالیت‌های ورزشی را مهم‌تر می‌دانند. طبق یافته‌های پژوهش نیازی و گنجی میانگین نیازهای فرهنگی- اجتماعی، علمی- آموزشی و دینی زنان بیش تر از مردان است. ادوارد و ران بالاترین نیازهای فرهنگی و اجتماعی دانشجویان را توجه به مهارت‌های مطالعاتی و ارتباطی می‌دانند. طبق یافته‌های پژوهش عرب نژاد نیازهای اولویت‌دار دانشجویان، مشارکت در برنامه‌ریزی آموزشی، اطلاع‌رسانی مناسب از یافته‌های علمی و پژوهشی دانشجویان در خارج از دانشگاه و برگزاری اردوهای علمی و تفریحی است. هاشم زهی و همکارانش معتقد اند هرچه میزان گرایش دانشجویان به فرهنگ غرب بیشتر باشد میزان گرایش آنان به برنامه‌های فرهنگی دانشگاه کمتر می‌شود. انجام پژوهش در این حوزه به مسئولین دانشگاه این امکان را می‌دهد تا در تدوین برنامه‌ها و سیاست‌گذاری در امور مربوط به دانشجویان، بر اساس نیازهای اولویت‌دار و در مسیر رفع این نیازها گام بردارند. وجه تمایز این پژوهش با پژوهش‌های پیشین در شاخص سنجش و همچنین چارچوب نظری کار است. این مقاله از نظریه پارسونز در تحلیل نیازهای دانشجویان استفاده کرده است. پارسونز بر نقش فرهنگ در حفظ ساختار اجتماعی و تعادل سیستم‌های اجتماعی تأکید دارد. این رویکرد نظری به پژوهش حاضر عمق بیشتری بخشیده و امکان تحلیل نیازها را در چارچوبی نظام‌مند فراهم کرده است. این در حالی است که بسیاری از پژوهش‌های مشابه از چنین چارچوب نظری جامعی استفاده نکرده اند.

روش پژوهش

پژوهش حاضر، با روش کمّی و با تکنیک پیمایش و ابزار پرسشنامه انجام شده است. جامعه آماری کلیه دانشجویان دانشگاه گیلان می‌باشند. حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران ۳۸٤ نفر تعیین گردید. در پژوهش حاضر، از نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی استفاده شده است. بدین ترتیب که هر کدام از دانشکده‌ها (ادبیات و علوم انسانی، مدیریت، مکانیک، فنی، هنر و معماری، کشاورزی، علوم پایه، علوم ریاضی، پردیس، تربیت‌بدنی، فنی مهندس شرق و منابع طبیعی) به عنوان یک خوشه در نظر گرفته شد و داخل هر خوشه به شیوه تصادفی جمع‌آوری داده انجام شد. نوع اعتبار ابزار پژوهش، صوری و محتوایی است. پس از بررسی پرسشنامه محقق ساخته و تایید اعتبار آن، گویه‌های مورد نظر به‌منظور سنجش پایایی، در قالب پرسشنامه تنظیم و به شکل تصادفی بین ۳۰ نفر از اعضای جامعه آماری توزیع شد و سرانجام، گویه‌های دقیق‌تر انتخاب گردید. ضرایب آلفا در جدول شماره ۲ گزارش شده است. پس از گردآوری داده‌ها، ابتدا داده‌ها وارد نرم‌افزار spss شد و بعد از خطایابی و ساختن شاخص‌های موردنیاز، توصیف و تحلیل داده‌ها انجام شد.

[Downloaded from ihej.ir on 2026-11-27]

[DOR: 20.1001.1.20088000.1403.16.3.3.2]

جدول ۲. پایایی سنجی متغیرهای پژوهش

شاخص	تعداد	آلفا	شاخص	تعداد	آلفا
برنامه‌های اجتماعی	٦	۰,۷۵	برنامه‌های تفریحی	۵	۰,۷۲
برنامه‌های ورزشی	۱۰	۰,۸۱	برنامه‌های مهارتی	٦	۰,۷۸
برنامه‌های هنری	۱۰	۰,۷٦	برنامه‌های مذهبی	۷	۰,۸۹

تعریف مفهومی و عملیاتی

نیازسنجی[۱] از دو کلمه "نیاز" و "سنجی" تشکیل شده و به معنای فرایند سنجش نیاز است. نیازسنجی به‌طور کلی فنونی است که بتوان به کمک آن‌ها اطلاعات مناسب را درباره نیازها گردآوری کرد و به الگوی نیازها و خواسته‌های فرد، گروه و جامعه دست یافت (بابایی، ۱۳۸٦: ۱۰) از نظر پارسونز، فرهنگ به عنوان یک سیستم نمادین معنادار تعریف می‌شود که رفتار انسان و پیامدهای آن را شکل می‌دهد. فرهنگ شامل نمادها، ایده‌ها، باورها و الگوهای پایدار معناست که از طریق درونی سازی به انگیزه‌های شخصی تبدیل می‌شوند و به کنش‌های انسانی جهت می‌دهند. پارسونز بر این باور است که فرهنگ نقش کلیدی در حفظ ساختار اجتماعی و ایجاد انسجام اجتماعی دارد. او فرهنگ را به عنوان یک حوزه مستقل در نظر می‌گیرد که از طریق نظام‌های ارزشی مشترک، ثبات را به سیستم اجتماعی بازمی‌گرداند. در جدول ارائه شده، برنامه‌های فرهنگی شامل فعالیت‌های متنوعی مانند آموزش‌های مهارتی، هنری، مذهبی، ورزشی، تفریحی و اجتماعی هستند. این برنامه‌ها بیشتر به جنبه‌های عملی و اجرایی اشاره دارند و شامل فعالیت‌هایی هستند که به صورت مستقیم یا غیرمستقیم به تقویت مهارت‌ها، دانش‌ها و ارزش‌های فرهنگی در بین افراد کمک می‌کنند. به عنوان مثال، دوره‌های آموزش موسیقی، خوش‌نویسی، یا برگزاری مراسم مذهبی، همگی فعالیت‌هایی هستند که به تقویت و انتقال ارزش‌ها و نمادهای فرهنگی کمک می‌کنند. برنامه‌هایی که در جدول آورده شده‌اند، در واقع ابزارهایی هستند که از طریق آن‌ها این نمادها و معانی به افراد منتقل می‌شوند. به عنوان مثال، دوره‌های آموزش قرآن یا برگزاری شب شعر، به انتقال ارزش‌ها و نمادهای فرهنگی کمک می‌کنند. پارسونز بر این موضوع تأکید دارد که ارزش‌های فرهنگی از طریق درونی سازی به انگیزه‌های شخصی تبدیل می‌شوند. برنامه‌های فرهنگی مانند دوره‌های آموزش مهارت‌های زندگی یا برگزاری مراسم مذهبی، به افراد کمک می‌کنند تا این ارزش‌ها را درونی کنند و به بخشی از شخصیت و رفتار آن‌ها تبدیل شود. پارسونز معتقد است که فرهنگ از طریق ایجاد نظام‌های ارزشی مشترک، انسجام اجتماعی را تقویت می‌کند. برنامه‌های اجتماعی و مذهبی که در جدول آورده شده‌اند، مانند گسترش انجمن‌های علمی یا برگزاری مراسم اعتکاف، به ایجاد و تقویت این انسجام کمک می‌کنند. در نهایت، می‌توان گفت که برنامه‌های ارائه شده در جدول، در واقع ابزارها و روش‌هایی هستند که از طریق آن‌ها ایده‌ها، نمادها و ارزش‌های فرهنگی (که پارسونز به آن‌ها اشاره می‌کند) به افراد منتقل می‌شوند و درونی می‌گردند. این برنامه‌ها به تقویت و

[۱]. needs assessment

[Downloaded from ihej.ir on 2026-11-27]

[DOR: 20.1001.1.20088000.1403.16.3.3.2]

حفظ ساختار اجتماعی و ایجاد انسجام اجتماعی کمک می‌کنند که این همان نقش کلیدی است که پارسونز برای فرهنگ در نظام اجتماعی قائل است؛ بنابراین، این دو بخش به هم پیوند خورده و مکمل یکدیگر هستند. نظریه پارسونز چارچوب مفهومی را ارائه می‌دهد و برنامه‌های فرهنگی ابزارهای عملی برای تحقق این چارچوب هستند. عملیاتی سازی هر یک از نیازها در قالب برنامه‌ها در جدول شماره ۳ ارائه شده است.

جدول ۳. عملیاتی سازی نیازها

برنامه‌ها	مؤلفه‌های هر برنامه
برنامه‌های مهارتی	برگزاری دوره‌های آموزش مهارت‌های زندگی
	برگزاری دوره‌های آموزشی فن بیان و سخنرانی
	برگزاری دوره‌های شیوه تدریس
	برگزاری دوره‌های آموزش کامپیوتر (نرم افزارهای کاربردی)
	برگزاری دوره‌های آموزش زبان
	برگزاری دوره‌های آموزش مقاله‌نویسی و نحوه انجام پژوهش علمی
برنامه‌های ورزشی	برگزاری دوره‌های آموزشی شنا
	برگزاری دوره‌های آموزشی ورزش‌های رزمی
	برگزاری دوره‌های آموزشی فوتبال
	برگزاری دوره‌های آموزشی والیبال
	برگزاری دوره‌های آموزشی بسکتبال
	برگزاری دوره‌های آموزشی پینگ‌پنگ
	برگزاری دوره‌های آموزشی کشتی
	برگزاری دوره‌های آموزشی بدنسازی
	برگزاری دوره‌های آموزشی شطرنج
	برگزاری دوره‌های آموزشی داوری ورزش
برنامه‌های هنری	برگزاری دوره‌های آموزش نقاشی
	برگزاری دوره‌های آموزش خوش‌نویسی
	برگزاری دوره‌های آموزش عکاسی و فیلم‌برداری
	برگزاری دوره‌های آموزش موسیقی
	برگزاری دوره‌های آموزش خیاطی
	برگزاری دوره‌های آموزش هنرهای تزئینی
	برگزاری دوره‌های آموزش نویسندگی
	برگزاری شب شعر
	اجرای تئاتر
	برگزاری جلسات نقد فیلم
برنامه‌های تفریحی	اعزام به اردوی‌های سیاحتی
	اعزام به اردوی‌های زیارتی
	اعزام به اردوی‌های علمی
	بازدید از مناطق جنگی

[Downloaded from ihej.ir on 2026-11-27]

[DOR: 20.1001.1.20088000.1403.16.3.3.2]

	اعزام به نمایشگاه‌های کتاب
برنامه‌های اجتماعی	برنامه‌ریزی جهت عضویت دانشجویان در هلال احمر
	گسترش انجمن‌های علمی
	گسترش انجمن‌های هنری
	گسترش تشکل‌های اسلامی
	گسترش تشکل‌های سیاسی
	گسترش انجمن‌های خیریه
برنامه‌های مذهبی	برپایی مراسم اعتکاف
	برپایی مجالس دعا و ذکر
	برگزاری دوره‌های آموزش قرآن کریم
	برگزاری دوره‌های آموزش تواشیح و مداحی
	برگزاری منظم نماز جماعت
	برگزاری مسابقات قرآن
	برگزاری دوره‌های معرفت افزایی

سوالات پژوهش

- آیا نیاز به هر یک از برنامه‌های دانشگاه در دانشجویان متفاوت است؟
- کدام یک از برنامه‌های دانشگاه برای دانشجویان اولویت بیشتری دارد؟
- آیا نیاز به برنامه‌ها با توجه به دانشکده‌های محل تحصیل دانشجویان متفاوت است؟
- آیا نیاز به برنامه‌ها با توجه به مقطع تحصیلی دانشجویان متفاوت است؟
- آیا نیاز به برنامه‌ها در دانشجویان دختر و پسر متفاوت است؟
- آیا نیاز به برنامه‌ها با توجه به نوع سکونت دانشجویان متفاوت است؟

یافته‌های پژوهش

در جدول شماره ٤ متغیرهای زمینه‌ای پژوهش نظیر جنسیت، دانشکده محل تحصیل، مقطع تحصیلی، وضعیت بومی و وضعیت سکونت دانشجویان گزارش شده است.

[Downloaded from ihej.ir on 2026-11-27]

[DOR: 20.1001.1.20088000.1403.16.3.3.2]

جدول ٤. سیمای جامعه آماری

جنسیت	۱۸۹ نفر معادل ٤۹,۲ درصد پسر و ۱۹۵ نفر معادل ۵۰٫۸ درصد نیز دختر است.
دانشکده محل تحصیل	محل تحصیل ۷۲ دانشجو معادل ۱۹,۲ درصد، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، ۲٤ نفر معادل ٦,٤ درصد دانشکده مدیریت، ۱۸ نفر معادل ٤٫۸ درصد دانشکده مکانیک، ٤۹ نفر معادل ۱۳,۱ درصد دانشکده فنی، ۱۹ نفر معادل ۵,۱ درصد دانشکده هنر و معماری، ۲۹ نفر معادل ۷,۷ درصد دانشکده کشاورزی، ٥٦ نفر معادل ۱٤,۹ درصد دانشکده علوم پایه، ۲٤ نفر معادل ٦,٤ درصد دانشکده علوم ریاضی، ۲۸ نفر معادل ۷,۵ درصد پردیس، ۲۰ نفر معادل ۵,۳ درصد دانشکده تربیت‌بدنی، ۱۷ نفر معادل ٤,۵ درصد دانشکده فنی و مهندسی شرق گیلان و ۱۹ دانشجو معادل ۵,۱ درصد نیز محل تحصیلشان دانشگاه منابع طبیعی است.
مقطع تحصیلی	۲۸۳ دانشجو معادل ۷٤,۳ درصد دانشجوی مقطع کارشناسی، ۹۰ نفر معادل ۲۳,٦ درصد در مقطع ارشد و ۸ نفر نیز معادل ۲,۱ درصد در مقطع دکتری مشغول به تحصیل است.
وضعیت بومی	۲٤۲ نفر معادل ٦٤ درصد از دانشجویان بومی و ۱۳٦ نفر معادل ۳٦ درصد نیز غیر بومی می‌باشند.
وضعیت سکونت	۱۲۹ دانشجو معادل ۳۳,۹ درصد ساکن خوابگاه، ۳۹ نفر معادل ۱۰,۳ درصد ساکن خانه دانشجویی و ۲۱۲ نفر نیز معادل ۵۵٫۸ درصد با خانواده شان زندگی می‌کنند.

تشریح نیازها و اولویت‌های دانشجویان

جدول ۵. نیازها و اولویت‌های دانشجویان

اولویت	برنامه‌های دانشگاه	میانگین
اول	نیاز به برنامه‌های مهارتی	۳,۲٤
دوم	نیاز به برنامه‌های ورزشی	۲,۸٦
سوم	نیاز به برنامه‌های هنری	۲,۸۵
چهارم	نیاز به برنامه‌های تفریحی	۲,٦۷
پنجم	نیاز به برنامه‌های اجتماعی	۲,۵۸
ششم	نیاز به برنامه‌های مذهبی	۱,۰۷

با توجه به جدول شماره ۵ و نمره دهی نیازهای دانشجویان، اولویت اول دانشجویان برنامه‌های مهارتی می‌باشد. برنامه‌های ورزشی با میانگین ۲,۸٦ در اولویت دوم، برنامه‌های هنری با میانگین ۲,۸۵ در اولویت سوم، برنامه‌های تفریحی با میانگین ۲,٦۷ در اولویت چهارم، برنامه‌های اجتماعی با میانگین ۲,۵۸ در اولویت پنجم و برنامه‌های مذهبی نیز با میانگین ۱,۰۷ در اولویت آخر نیازهای دانشجویان قرار دارد.

نیازهای دانشجویان در دانشکده‌های محل تحصیل

با توجه به جدول شماره ٦ و بر اساس نتایج آزمون anova (f: 1.83,sig: 0.04) میزان نیاز به برنامه‌های مهارتی در دانشکده‌های مختلف تفاوت معنادار دارد، نیاز به برنامه‌های مهارتی در دانشجویان دانشکده تربیت‌بدنی با میانگین ۳,۷۵ بیشتر از سایر دانشجویان است. همچنین میزان

[Downloaded from ihej.ir on 2026-11-27]
[DOR: 20.1001.1.20088000.1403.16.3.3.2]

نیاز به برنامه‌های مهارتی در دانشجویان دانشکده علوم ریاضی با میانگین ۳,٦۳ در جایگاه دوم و در دانشجویان پردیس با میانگین ۳,۵۸ در جایگاه سوم قرار دارد. میزان نیاز به برنامه‌های ورزشی در دانشکده‌های مختلف تفاوت معنادار دارد (f: 4.31,sig: 0.000)، نیاز به برنامه‌های ورزشی در دانشجویان دانشکده تربیت‌بدنی با میانگین ٤,١٤ بیشتر از سایر دانشجویان است. همچنین میزان نیاز به برنامه‌های ورزشی در دانشجویان دانشکده مکانیک با میانگین ۳,٤١ در جایگاه دوم و در دانشجویان دانشکده فنی با میانگین ۳,۲۷ در جایگاه سوم قرار دارد.

جدول ٦. تفاوت نیازهای دانشجویان در دانشکده‌ها

دانشکده‌ها	نیازهای دانشجویان		آزمون	نوع تفاوت
برنامه‌های مهارتی	مقدار f	1.83	anova	وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	0.04		
برنامه‌های ورزشی	مقدار f	4.31	anova	وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	۰,۰۰۰		
برنامه‌های هنری	مقدار f	2.33	anova	وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	0.009		
برنامه‌های تفریحی	مقدار f	3	anova	وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	0.001		
برنامه‌های اجتماعی	مقدار f	1.11	anova	عدم وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	0.34		
برنامه‌های مذهبی	مقدار f	2.06	anova	وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	0.02		

میزان نیاز به برنامه‌های هنری در دانشکده‌های مختلف تفاوت معنادار دارد (f: 2.23,sig: 0.009)، نیاز به برنامه‌های هنری در دانشجویان دانشکده هنر و معماری با میانگین ۳,٧٤ بیشتر از سایر دانشجویان است. همچنین میزان نیاز به برنامه‌های هنری در دانشجویان دانشکده فنی با میانگین ۳,۱۸ در جایگاه دوم و در دانشجویان دانشکده تربیت‌بدنی با میانگین ۳,۰۲ در جایگاه سوم قرار دارد. میزان نیاز به برنامه‌های تفریحی در دانشکده‌های مختلف تفاوت معنادار دارد (f: 3,sig: 0.009)، نیاز به برنامه‌های تفریحی در دانشجویان دانشکده تربیت‌بدنی با میانگین ۳,٤۳ بیشتر از سایر دانشجویان است. همچنین میزان نیاز به برنامه‌های تفریحی در دانشجویان دانشکده علوم پایه با میانگین ۳,۰۷ در جایگاه دوم و در دانشجویان دانشکده منابع طبیعی با میانگین ۲,۹۸ در جایگاه سوم قرار دارد. میزان نیاز به برنامه‌های اجتماعی در دانشکده‌های مختلف تفاوت معنادار ندارد (f: 1.11,sig: 0.34)، میزان نیاز به برنامه‌های مذهبی در دانشکده‌های مختلف تفاوت معنادار دارد (f: 2.06,sig: 0.02)، نیاز به برنامه‌های مذهبی در دانشجویان دانشکده منابع طبیعی با میانگین ۱,۷٤ بیشتر از سایر دانشجویان است. همچنین میزان نیاز به برنامه‌های مذهبی در دانشجویان دانشکده تربیت‌بدنی با میانگین ۱,٦۳ در جایگاه دوم و در دانشجویان دانشکده علوم ریاضی با میانگین ۱,٤۵ در جایگاه سوم قرار دارد.

[Downloaded from ihej.ir on 2026-11-27]

[DOR: 20.1001.1.20088000.1403.16.3.3.2]

نیازهای دانشجویان در مقطع تحصیلی مختلف

با توجه به جدول شماره ۷ و بر اساس نتایج آزمون anova (f: 1.52,sig: 0.21) میزان نیاز به برنامه‌های مهارتی در مقاطع تحصیلی مختلف تفاوت معنادار ندارد، میزان نیاز به برنامه‌های ورزشی در مقاطع تحصیلی مختلف تفاوت معنادار ندارد (f: 1.94,sig: 0.14)، میزان نیاز به برنامه‌های هنری در مقاطع تحصیلی مختلف تفاوت معنادار دارد (f: 4.62,sig: 0.010)، نیاز به برنامه‌های هنری در دانشجویان مقطع تحصیلی کارشناسی با میانگین ۲,۹۶ بیشتر از سایر مقاطع است.

جدول ۷. تفاوت نیازهای دانشجویان در مقاطع تحصیلی

مقاطع	نیازهای دانشجویان		آزمون	نوع تفاوت
برنامه‌های مهارتی	مقدار f	۱,۵۲	anova	عدم وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	۰,۲۱		
برنامه‌های ورزشی	مقدار f	۱,۹٤	anova	عدم وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	۰,۱٤		
برنامه‌های هنری	مقدار f	٤,٦۲	anova	وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	۰,۰۱۰		
برنامه‌های تفریحی	مقدار f	۰,٦۰	anova	عدم وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	۰,٥٤		
برنامه‌های اجتماعی	مقدار f	۰,٤٥	anova	عدم وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	۰,٦۳		
برنامه‌های مذهبی	مقدار f	۰,٤۱	anova	عدم وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	۰,٦٦		

میزان نیاز به برنامه‌های تفریحی در مقاطع تحصیلی مختلف تفاوت معنادار ندارد (f: 0.60,sig: 0.54)، میزان نیاز به برنامه‌های اجتماعی در مقاطع تحصیلی مختلف تفاوت معنادار ندارد (f: 0.45,sig: 0.63)، میزان نیاز به برنامه‌های مذهبی در مقاطع تحصیلی مختلف تفاوت معنادار ندارد (f: 0.41,sig: 0.66).

نیازها در دانشجویان پسر و دختر

با توجه به جدول شماره ۸ و نتایج آزمون t-test (t:-0.684,sig: 0.49) میزان نیاز به برنامه‌های مهارتی در دانشجویان دختر و پسر تفاوت معنادار ندارد، میزان نیاز به برنامه‌های ورزشی در دانشجویان دختر و پسر تفاوت معنادار دارد (t: 2.140,sig: 0.03)، نیاز به برنامه‌های ورزشی در دانشجویان پسر با میانگین ۳ بیشتر از دانشجویان دختر با میانگین ۲,۷۱ است. میزان نیاز به برنامه‌های هنری در دانشجویان دختر و پسر

[Downloaded from ihej.ir on 2026-11-27]

[DOR: 20.1001.1.20088000.1403.16.3.3.2]

تفاوت معنادار دارد (t:-4.645,sig: 0.000)، نیاز به برنامه‌های هنری در دانشجویان دختر با میانگین ۳,۱٤ بیشتر از دانشجویان پسر با میانگین ۲,۵٤ است.

جدول ۸. تفاوت نیازها در دانشجویان دختر و پسر

جنسیت	نیازهای دانشجویان		آزمون	نوع تفاوت
برنامه‌های مهارتی	مقدارt	-.684	t-test	عدم وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	۰,٤۹		
برنامه‌های ورزشی	مقدارt	2.140	t-test	وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	۰,۰۳		
برنامه‌های هنری	مقدارt	-4.645	t-test	وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	۰,۰۰۰		
برنامه‌های تفریحی	مقدارt	-2.764	t-test	وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	۰,۰۰٦		
برنامه‌های اجتماعی	مقدارt	-.135	t-test	عدم وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	۰,۸۹		
برنامه‌های مذهبی	مقدارt	.286	t-test	عدم وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	۰,۷۷		

میزان نیاز به برنامه‌های تفریحی در دانشجویان دختر و پسر تفاوت معنادار دارد (t:-2.764,sig: 0.006)، نیاز به برنامه‌های تفریحی در دانشجویان دختر با میانگین ۲,۸۲ بیشتر از دانشجویان پسر با میانگین ۲,۵۱ است. میزان نیاز به برنامه‌های اجتماعی در دانشجویان دختر و پسر تفاوت معنادار ندارد (t:-0.135,sig: 0.89)، میزان نیاز به برنامه‌های مذهبی در دانشجویان دختر و پسر تفاوت معنادار ندارد (t: 0.286,sig: 0.77).

نیازها با توجه به نوع سکونت دانشجویان

با توجه به جدول شماره ۹ و بر اساس نتایج آزمون anova (f: 0.46,sig: 0.63) میزان نیاز به برنامه‌های مهارتی با توجه به نوع سکونت تفاوت معنادار ندارد، میزان نیاز به برنامه‌های ورزشی با توجه به نوع سکونت تفاوت معنادار ندارد (f: 0.71,sig: 0.48)، میزان نیاز به برنامه-های هنری با توجه به نوع سکونت تفاوت معنادار ندارد (f: 0.22,sig: 0.79)، میزان نیاز به برنامه‌های تفریحی با توجه به نوع سکونت تفاوت معنادار ندارد (f: 1.29,sig: 0.27)، میزان نیاز به برنامه‌های اجتماعی با توجه به نوع سکونت تفاوت معنادار ندارد (f: 0.76,sig: 0.46).

جدول ۹. تفاوت نیازهای دانشجویان با توجه به نوع سکونت

نوع سکونت	نیازهای دانشجویان		آزمون	نوع تفاوت
برنامه‌های مهارتی	مقدار f	۰,٤٦	anova	عدم وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	۰,٦۳		
برنامه‌های	مقدار f	۰,۷۱	anova	عدم وجود

[Downloaded from ihej.ir on 2026-11-27]

[DOR: 20.1001.1.20088000.1403.16.3.3.2]

ورزشی	سطح معناداری	۰,۴۸		تفاوت معنادار
برنامه‌های هنری	مقدار f	۰,۲۲	anova	عدم وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	۰,۷۹		
برنامه‌های تفریحی	مقدار f	۱,۲۹	anova	عدم وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	۰,۲۷		
برنامه‌های اجتماعی	مقدار f	۰,۷۶	anova	عدم وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	۰,۴۶		
برنامه‌های مذهبی	مقدار f	۳,۴۶	anova	وجود تفاوت معنادار
	سطح معناداری	۰,۰۳		

میزان نیاز به برنامه‌های مذهبی با توجه به نوع سکونت تفاوت معنادار دارد (f: 3.46,sig: 0.03)، میزان نیاز به برنامه‌های مذهبی در دانشجویانی که با خانواده خود زندگی می‌کنند با میانگین ۱,۲۱ بیشتر از سایر دانشجویان است. این نیاز در دانشجویان ساکن خوابگاه با میانگین ۰,۹۶ در جایگاه دوم قرار دارد و در دانشجویانی که در خانه‌های دانشجویی در شهر زندگی می‌کنند با میانگین ۰,۶۶ پایین ترین سطح خود را دارد.

نتیجه‌گیری

ارزیابی نیازها می‌تواند کار پیشگیری و مداخله زودهنگام را از طریق خدمات، سیاست‌ها و برنامه‌هایی که کمتر واکنش‌پذیر هستند، تسهیل کند. از نظر پارسونز در یک سیستم، فرهنگ، اهداف غایی و نهایی را تعیین می‌کند و ثبات را به سیستم برمی‌گرداند. دانشگاه دارای کارکردهایی است، کارکرد فرهنگی دانشگاه، غنا بخشی فرهنگ عمومی، حفظ، انتقال و بازاندیشی سنت‌ها و میراث فرهنگی گذشته و تجدید حیات جامعه است. بر این اساس و با توجه به رویکردهای موجود در دانشگاه‌های کشور و تاثیر فرهنگ بر سایر اجزاء، دانشگاه‌ها به عنوان یکی از اصلی‌ترین متولیان فرهنگی نقش مهمی را بر عهده دارند و برای سیستم نیز انتقال فرهنگی یک امر مؤکد است. در نظریه سیستم ها، ساختار جامعه و نقش فرهنگ در حفظ این ساختار و روابط درونی الگومند فی‌مابین مؤلفه‌های گوناگون نظام اجتماعی در کانون توجه قرار دارد. از نظر پارسونز اهمیت نظام فرهنگی بیش از سایر اجزاست. نظام فرهنگی با شکل دادن به امیال مبتنی بر نیاز به قلمرو فردی تجاوز می‌کند و علاوه بر آن از طریق نقش‌ها در نظام اجتماعی نیز نهادینه می‌شود. پژوهش‌های تجربی نیز در این زمینه و با رویکرد سیتمی انجام شده است که با نتایج و یافته-های پژوهش حاضر دارای شباهت‌ها و تفاوت‌هایی است. طبق یافته‌های پژوهش بکری زاده و همکاران جنسیت دانشجویان، بر نیازهای آنان تأثیر می‌گذارد، به‌طوری که در بین پسران و دختران، بین نیازهای ادبی- هنری و نیازهای تفریحی- ورزشی، تفاوت معناداری وجود دارد؛ اما بین میزان نیازهای دینی- مذهبی و نیازهای سیاسی- اجتماعی در بین پسران و دختران، تفاوت معناداری وجود ندارد. یافته‌های پژوهش بکری زاده و همکاران با یافته‌های پژوهش حاضر شباهت‌ها و تفاوت‌هایی دارد، طبق نتایج پژوهش حاضر نیاز به برنامه‌های مهارتی، اجتماعی و مذهبی در

[Downloaded from ihej.ir on 2026-11-27]
[DOR: 20.1001.1.20088000.1403.16.3.3.2]

دانشجویان زن و مرد تقریبا نزدیک به هم است و تفاوت ندارد. نیاز به برنامه‌های ورزشی در دانشجویان مرد بیشتر از دانشجویان زن است. نیاز به برنامه‌های هنری و تفریحی در دانشجویان زن بیشتر از دانشجویان مرد است. همچنین طبق یافته‌های پژوهش نیازی و گنجی میانگین نیازهای فرهنگی- اجتماعی، علمی- آموزشی و دینی زنان بیش تر از مردان است. طبق نتایج پژوهش بارتام بخش عمده دانشجویان، نیازهای اجتماعی را عمده نیازهای خود دانسته اند. نتایج پژوهش حاضر با یافته‌های پژوهش بارتام متفاوت است و بخش عمده دانشجویان در این پژوهش، نیازهای مهارتی را عمده نیازهای خود دانسته اند و برنامه‌های اجتماعی در اولویت پنجم قرار دارد. طبق یافته‌های پژوهش ادوارد و ران بالاترین نیازهای فرهنگی و اجتماعی دانشجویان، توجه به مهارت‌های مطالعاتی و ارتباطی و همچنین کارهای گروهی و پایین ترین نیاز آن‌ها نیز ارتباط مطلوب با اساتید است. طبق نتایج پژوهش حاضر بالاترین نیازهای فرهنگی و اجتماعی دانشجویان، گسترش انجمن‌های علمی و پایین ترین نیاز آن‌ها گسترش تشکل‌های اسلامی است. طبق یافته‌های پژوهش عرب نژاد نیازهای اولویت‌دار دانشجویان، مشارکت در برنامه‌ریزی آموزشی، اطلاع‌رسانی مناسب از یافته‌های علمی و پژوهشی دانشجویان در خارج از دانشگاه و برگزاری اردوهای علمی است. طبق یافته‌های پژوهش حاضر نیز نیازهای مهارتی در اولویت اول دانشجویان قرار دارد و در درون این نیاز نیز اولویت اول دانشجویان برگزاری دوره‌های آموزش مقاله‌نویسی و نحوه انجام پژوهش علمی است. طبق یافته‌های پژوهش طاهری و همکاران نیازهای فرهنگی دانشجویان به ترتیب اولویت عبارتند از: توسعه فعالیت‌های ورزشی، مهارت‌های هنری، نیاز مرتبط با آداب و سنن اجتماعی، توسعه مهارت‌های اجتماعی، امور معنوی، نیاز مرتبط با تفکر سیاسی و امور دینی و مذهبی. طبق یافته‌های پژوهش حاضر نیز، نیازهای فرهنگی- اجتماعی دانشجویان به ترتیب اولویت عبارتند از: گسترش انجمن‌های علمی، گسترش انجمن‌های هنری، گسترش انجمن‌های خیریه، برنامه‌ریزی جهت عضویت دانشجویان در هلال احمر، گسترش تشکل‌های سیاسی و گسترش تشکل‌های اسلامی. طبق یافته‌های پژوهش حسین زاده و همکاران اولویت‌بندی نیازها از نظر دانشجویان به ترتیب عبارتند از: نیاز ورزشی، نیاز اجتماعی، نیاز هنری، نیاز سیاسی، نیاز مذهبی، نیاز ملی. طبق یافته‌های پژوهش حاضر اولویت‌بندی نیازها از نظر دانشجویان به ترتیب عبارتند از: نیازهای مهارتی، نیازهای ورزشی، نیازهای هنری، نیازهای تفریحی، نیازهای اجتماعی و نیازهای مذهبی.

با استفاده از نظریه پارسونز، می‌توان داده‌های این پژوهش را در چارچوب نقش فرهنگ در حفظ ساختار اجتماعی و تعادل سیستم‌های اجتماعی تحلیل کرد. پارسونز بر این باور است که فرهنگ به عنوان یک سیستم نمادین معنادار، رفتار انسان و پیامدهای آن را شکل می‌دهد و از طریق نقش‌ها در نظام اجتماعی نهادینه می‌شود. پارسونز معتقد است که فرهنگ اهداف غایی و نهایی را تعیین می‌کند و ثبات را به سیستم برمی‌گرداند. در این پژوهش، اولویت اول دانشجویان برنامه‌های مهارتی است که نشان می‌دهد فرهنگ دانشگاهی بر یادگیری و توسعه مهارت‌های علمی تأکید دارد. این موضوع با نقش فرهنگ در شکل‌دهی به امیال و نیازهای فردی مطابقت دارد. برنامه‌های ورزشی، هنری و تفریحی نیز در اولویت‌های بعدی قرار دارند که نشان‌دهنده تنوع فرهنگی و نیاز به تعادل بین فعالیت‌های علمی و غیرعلمی در محیط دانشگاه است. این موضوع

[Downloaded from ihej.ir on 2026-11-27]

[DOR: 20.1001.1.2008800.1403.16.3.3.2]

نیز با نظریه پارسونز همخوانی دارد که فرهنگ نه تنها بر نیازهای فردی تأثیر می‌گذارد، بلکه از طریق نقش‌های اجتماعی نیز نهادینه می‌شود. پارسونز بر این باور است که فرهنگ از طریق نقش‌های اجتماعی نهادینه می‌شود. در این پژوهش، تفاوت‌های جنسیتی در نیاز به برنامه‌های ورزشی، هنری و تفریحی مشاهده شده است. نیاز به برنامه‌های ورزشی در دانشجویان پسر بیشتر است، در حالی که نیاز به برنامه‌های هنری و تفریحی در دانشجویان دختر بیشتر است. این تفاوت‌ها می‌تواند ناشی از نقش‌های اجتماعی و فرهنگی باشد که به جنسیت‌های مختلف نسبت داده می‌شود. این یافته‌ها نشان می‌دهد که فرهنگ نه تنها بر نیازهای فردی تأثیر می‌گذارد، بلکه از طریق نقش‌های جنسیتی نیز در جامعه نهادینه می‌شود.

پارسونز بر اهمیت نظام فرهنگی در حفظ ساختار اجتماعی تأکید دارد. در این پژوهش، تفاوت‌های معناداری در نیاز به برنامه‌های مهارتی، ورزشی و هنری در دانشکده‌های مختلف مشاهده شده است. برای مثال، نیاز به برنامه‌های مهارتی در دانشکده تربیت‌بدنی بیشتر است، در حالی که نیاز به برنامه‌های هنری در دانشکده هنر و معماری بیشتر است. این تفاوت‌ها نشان‌دهنده این است که فرهنگ هر دانشکده به عنوان یک خرده‌فرهنگ، نیازهای خاص خود را ایجاد می‌کند. همچنین، نیاز به برنامه‌های هنری در دانشجویان مقطع کارشناسی بیشتر از سایر مقاطع است که می‌تواند ناشی از نقش فرهنگ در شکل‌دهی به نیازهای دانشجویان در مراحل مختلف تحصیلی باشد. با توجه به نظریه پارسونز، فرهنگ به عنوان یک سیستم نمادین معنادار، رفتار انسان و نیازهای او را شکل می‌دهد. برنامه‌های مهارتی به عنوان اولویت اول، نشان‌دهنده تأکید فرهنگ دانشگاهی بر یادگیری و توسعه مهارت‌های علمی است. تفاوت‌های جنسیتی، دانشکده‌ای و مقطعی نیز نشان‌دهنده نقش فرهنگ در شکل‌دهی به نیازهای دانشجویان در چارچوب نقش‌های اجتماعی و خرده‌فرهنگ‌های مختلف است. در نهایت، این پژوهش نشان می‌دهد که برای برنامه‌ریزی در دانشگاه‌ها، باید به نقش فرهنگ در شکل‌دهی به نیازهای دانشجویان توجه شود. برنامه‌های فرهنگی باید متناسب با نیازهای مختلف دانشجویان و با در نظر گرفتن تفاوت‌های جنسیتی، دانشکده‌ای و مقطعی طراحی شوند تا بتوانند به بهترین شکل به نیازهای دانشجویان پاسخ دهند. همانطور که در بخش‌های مختلف اشاره شد، نیازسنجی می‌تواند برای برنامه‌ریزی فعالیت‌های جدید و درک بهتر زمینه‌های کار انجام شود. انجام نیازسنجی‌های منظم تضمین می‌کند که برنامه‌ها و خدمات موثر بوده و منعکس‌کننده بهترین استفاده از منابع هستند. هر رویکردی برای نیازسنجی و هر روشی برای تعریف و اندازه‌گیری نیاز، نقاط قوت و محدودیت‌هایی دارد. با این حال، نیازها در طول زمان تغییر می‌کنند، ضروری است که برنامه‌ها، سیاست‌ها و خدمات انعطاف‌پذیر و سازگار باقی بمانند. همچنین نتایج پژوهش حاضر نشان داد که تا چه اندازه برنامه‌های فرهنگی مناسک گرا از خواسته‌ها و مطالبات دانشجویان فاصله دارد. هنگامی که دانشجویان برای تعریف نیازهای خود از طریق فرآیند نیازسنجی حمایت می‌شوند، این امر می‌تواند به توانمندسازی دانشجویان کمک نماید و از طرفی با قدرتمندترشدن دانشجویان و دانشگاه‌ها به حفظ و توسعه فرهنگ کمک می‌کند؛ زیرا دانشگاه‌ها از جمله مکان‌های فرهنگی هستند که بسترهایی را برای تبادل ایده‌ها، هویت‌ها، مفاهیم و

[Downloaded from ihej.ir on 2026-11-27]

[DOR: 20.1001.1.20088000.1403.16.3.3.2]

الگوها ارائه می‌دهند. دانشگاه‌ها زمانی در بهترین حالت خود می‌باشند که اجازه دهند جریان ایده‌ها آزادانه بیان شوند و به شیوه ای مسالمت‌آمیز بحث شوند و این بزرگ‌ترین خدمتی است که دانشگاه به جامعه و فرهنگ ارائه می‌دهد و آن را به یک موسسه بسیار موفق تبدیل می‌کند. یکی دیگر از نکات حائز اهمیت در برنامه‌های دانشگاه آنست که باید از اجرای برنامه‌های دستوری و از بالا پرهیز نمود. برنامه‌های تجویزی و برنیامده از متن مطالبات اصلی مورد استقبال قرار نمی‌گیرد و مشارکت دانشجویان در آن اندک خواهد بود. رشد و گسترش برنامه‌ریزی فرهنگی با عنوان مهندسی فرهنگی بیشتر بر پایه سلایق برنامه ریزان فرهنگی و کارشناسان فرهنگی دور از متن جامعه دیده می‌شود. به همین دلیل تقویت هویت ملی و قومی در برنامه‌ها مورد غفلت قرار می‌گیرد و با عناوینی چون بحران هویت از این وضعیت نام می‌برند. همچنین دانشگاه‌ها باید استقلال لازم را برای اجرای برنامه‌ها داشته باشند تا بتوانند برنامه‌های گروهی، گفت‌وگو محور و مناظره ای را بر اساس اقتضائات هر استان طراحی نمایند. نکته آخر آنکه با کاهش حاکمیت سلایق در برنامه‌ها که عمدتا با تغییر دولت‌ها بروز می‌یابد، از هدر رفت بودجه‌های فرهنگی جلوگیری می‌شود.

تعارض منافع

نویسندگان هیچ‌گونه تعارض منافعی در رابطه با نتایج پژوهش ندارند.

Reza Alizadeh http://orcid.org/0000-0001-7876-6354

Mehdi Mazloom Khodashahri http://orcid.org/0009-0000-0353-6108

Resources

- Arabnejad, S. (2016). *Analysis of educational research and cultural needs of students Bahnar University of Kerman, Academic year 95-96*, Master's Thesis, Foreign Language and Literature - English Language Teaching, Resalat Institute of Higher Education, Kerman. {In Persian}
- Andre A, P. (2021). Universities as places of culture, EUA. https://www.eua.eu/our-work/expert-voices/universities-as-places-of-culture.html
- Barghi, I. & ghasabzadeh, J. (2020). Cultural needs assessment of Shahid University students Madani Azerbaijan (Tabriz), *Journal of Culture and Health Promotion*, 4(4), pp. 532-542. http://ijhp.ir/article-1-356-fa.html {In Persian}
- Babaei, M (2007). *Information needs assessment*, Center for Information and Scientific Documents of Iran, Tehran. {In Persian}
- Bekrizadeh, H. Esfandiari, F. & Panahi, M. (2022). Comparative analysis of cultural needs male and female students (case study: higher education centers of Ilam province), *Ilam Culture Magazine*, 23(77). 117-134. DOI:10.22034/FARHANG.2023.169587 {In Persian}
- Birou, A. (2001). *Social science culture*, translated by Bagher Sarokhani, Keyhan Publishing House, Tehran, print Fourth. {In Persian}
- Barnett, R. Bengtsen, S. & Norgard, R. T. (2022). *Culture and the University Education, Ecology, Design*, UK. Bloomsbury Publishing. https://www.bloomsbury.com/uk/culture-and-the-university-9781350193000

[Downloaded from ihej.ir on 2026-11-27]

[DOR: 20.1001.1.20088000.1403.16.3.3.2]

- Bartram, B. (2007). The sociocultural needs of international students in higher education: A comparison of staff and student views. *Journal of Studies in International Education*, 11(2), 205.-214. DOI:10.1177/1028315306297731
- Baum, F. (2008). *The new public health.* South Melbourne. Oxford University Press.
- Crisan, C. Pavelea, A. & Ghimbulut, O. (2015). A Need Assessment on Students' Career Guidance *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 180:1022-1029. DOI:10.1016/j.sbspro.2015.02.196
- Baecker, D. (1997). The Meaning of Culture. *Thesis Eleven*. 51 (1), 37-51. DOI:10.1177/072551369705100004
- Edwards, V. & Ran, A. (2009). Building on Experience: Meeting the Needs of Chinese Students in British Higher Education: *University of Reading*. 185-205. DOI:10.1057/9780230235007_11
- Giddens, A. (2014). *Sociology*, translated by Manouchehr Sabouri, Nei Publishing House, Tehran, 29 th edition. {In Persian}
- Gough, I. (1994). Economic institutions and the satisfaction of human needs. *Journal of Economic Issues*, 28(1), 25-66. DOI: 10.1080/00213624.1994.11505519
- Hosseinzadeh, E. Taha, P. Safari, M. Shafighi, S. Mohammadi, F. & Taleb Haghighi, Farzaneh. (2022). Cultural needs assessment of students in Saveh Faculty of Medical Sciences in 1401, *Hakim Savji Publication*, 1(1), 18-29. https://pchcj.savehums.ac.ir/article_167479.html {In Persian}
- Hashem Zehi, N. Mirza, B. & Rashtiani, A. (2011). Factors affecting the tendency of students to Cultural programs of the university (comparison of Islamic Azad University of Tehran East with Shahid Beheshti State University), *Iranian Journal of Social Development Studies*, 4(1), 99-111. https://sanad.iau.ir/Journal/jisds/Article/821716 {In Persian}
- Hawtin, M. & Percy-Smith, J. (2007). *Community profiling: A practical guide; Auditing Social Needs*. Berkshire, England: Mcgraw Hill, Open University Press.
- Lee, K. W. (2004). *A comparative analysis of foreign student needs in Taiwan Hsuan Chuang Jen Wen Journal. Hsin-Chu*, Taiwan: Hsuan Chuang University.
- Motavaseli, E. Noruzi, M. & Hosseini, Z. (2022). Cultural needs survey International students of Tehran University of Medical Sciences, *Scientific Ouarterly of Intercultural Studies*, 51(17), 33-62. DOI: 20.1001.1.17358663.1401.17.51.2.7 {In Persian}
- Milyavskaya, M. & Koestner, R. (2011). Psychological needs, motivation, and well-being: A test of self-determination theory across multiple domains. *Personality and Individual Differences*, 50(3), 387-391. DOI: 10.1016/j.paid.2010.10.029
- Niazi, M. & Ganji, M. (2013). Cultural needs assessment and pattern prioritization in between Kashan citizens, *Journal of Socio-Cultural Development Studies*, 2(1), 37-70. http://journals.sabz.ac.ir/scds/article-1-61-fa.html {In Persian}
- Osareh, A. Siraj Khorrami, N. Broumandnasab, M. & Hazin, N. (2011). identification Cultural, educational and research needs of undergraduate students of Islamic Azad University, *Journal of New Findings in Psychology (Social Psychology)*, 7(21). 47-64. https://www.sid.ir/paper/175106/fa {In Persian}
- Owen, J. M. (2006). *Program evaluation: Forms and approaches*. Crows Nest, NSW: Allen and Unwin. DOI:10.4324/9781003116875
- Parsons, T, & Kroeber, A. L. (1958). The Concepts of Culture and of Social System. *American Sociological Review* 23: 582-583.
- Ron, M. (2016). *Investigating and identifying the cultural and educational needs of Urmia University students94-95 academic year*, master's thesis of Faculty of Literature and Human Sciences, Department of Educational Sciences, Urmia University. {In Persian}
- Royse, D. & Badger, K. (2015). Needs assessment planning: Starting where you are at. *Australian Social Work*, 68(3), 364–374. DOI:10.1080/0312407X.2015.1035661
- Smith, Ph.D. (2008). *An introduction to cultural theories*, translated by Hasan Pouyan, Tehran, Research Office-cultural. {In Persian}
- Salehi Amiri, R. (2007). *Cultural concepts and theories*, Tehran, qoqnoos Publications. {In Persian}
- Salehi Amiri, R & Azimi Dolatabadi, A. (2008). *Basics of policy and planning cultural*, Tehran, qoqnoos Publications. {In Persian}
- Smith, N. L. & Bahr, M. W. (2013). Increasing cultural competence through needs assessment and professional development, *Professional Development in Education* 40(1). 164-181. DOI:10.1080/19415257.2013.776618

[Downloaded from ihej.ir on 2026-11-27]

[DOR: 20.1001.1.20088000.1403.16.3.3.2]

- Sapmaz, F. Dogan, T. Sapmaz, S. & Temizel Kirisman, S. (2012). Examining Predictive Role of Psychological Need Satisfaction on Happiness in terms of Self- Determination Theory. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 55(10), 861-868. DOI:10.1016/j.sbspro.2012.09.573

- Sleezer, C. M. Russ-Eft, D. F. & Gupta, K. (2014). *A practical guide to needs assessment.* Wiley: San Francisco.

- Taheri Azbari, Z. Adib, M. & Behbodi, F. (2023). Cultural needs assessment of students Gilan University of Medical Sciences, *Journal of Research in Medical Science Education*, 15(3), 4-13. DOI: 10.32592/rmegums.15.3.4 {In Persian}

- Wiangying, P. & Na-Songkhla, J. (2020). A Needs Assessment Study in Developing Cultural Awareness of Undergraduate Students. *Journal of Education Studies*, 48(4), 221–235. https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDUCU/article/view/246431

[Downloaded from ihej.ir on 2026-11-27]

[DOR: 20.1001.1.20088000.1403.16.3.3.2]